

Política | Actualitzat el 14/01/2021 a les 11:45

Les presons catalanes desafien el Suprem amb un nou tercer grau per als presos polítics

La Generalitat recorda que el criteri de les juntes de tractament s'emmarca dins la llei i ja ha estat avalat per diversos jutjats de vigilància penitenciària

Forn, Rull i Sànchez sortint de la presó amb el tercer grau fa uns dies | ACN

Les presons de Lledoners, Wad-Ras i Puig de les Basses han proposat un nou tercer grau per als presos polítics. El secretari de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima, Amand Calderó, ha detallat que ara el Departament de Justícia té dos mesos per avalar aquest canvi de règim, que afectaria els nous líders independentistes. Quan això passi, la Fiscalia ja podrà presentar recurs, primer al jutjat de vigilància penitenciària i en última instància al Tribunal Suprem, que ja va tombar el tercer grau fa un mes. Les juntes de tractament han pres la decisió per unanimitat en el cas de Jordi Sànchez, Jordi Cuixart i Dolors Bassa, en la resta de casos la decisió s'ha pres per majoria. Al juliol, quan es va proposar el tercer grau per primera vegada, la decisió va ser per unanimitat.

Ara s'obre un període d'anàlisi per part del servei de classificació, que depèn de Justícia, per veure la proposta de les juntes. "Ha passat mig any des del tercer grau que el Suprem considera prematur, quatre dels presos han complert una quarta part de la condemna i la resta la compliran al febrer", ha dit Calderó. Això són elements que permeten justificar el tercer grau, a parer de les juntes. El secretari ha insistit que s'emparen en la llei i el reglament penitenciari, i fan propostes tècniques que també han tingut en compte la interlocutòria del Tribunal Suprem que tombava el

tercer grau.

Les juntes de tractament s'han reunit a les 9h del matí de manera simultània. El secretari ha repassat les dates en què s'han anat fent les classificacions dels presos des de la sentència del Suprem. El 14 de juliol es va resoldre per primera vegada a favor del tercer grau i tots els jutjats de vigilància penitenciària ho van avalar, menys el Suprem. Forn, Rull, Sánchez i Cuixart ja han complert la quarta part de la condemna i l'11 de febrer la resta de presos ja l'hauran complert. "L'execució de la sentència no està sobre la taula de cap conseller ni cap president. Si depengués del Govern no haurien entrat mai a la presó", ha recordat Calderó, després de les crítiques d'un sector de l'independentisme.

El problema, ha dit Calderó, és que un tribunal els ha enviat a la presó i ha apuntat que les poders han de "formar part de la solució". "Seria malintencionat que algú atribuis el problema als professionals de la Generalitat", ha dit el secretari. Calderó ha recordat que la classificació dels presos s'ha de revisar en un termini màxim de sis mesos i ha insistit que les juntes de tractament treballen amb el reglament penitenciari, no amb altres qüestions. "Tant el 100.2 com el tercer grau són maneres de complir la pena. Totes les persones privades de llibertat tenen dret a accedir-hi", ha dit el secretari, que ha admès que el Suprem pot tombar el tercer grau.

Calderó ha insistit que "no hi ha cap impediment legal" perquè els presos puguin accedir al tercer grau. Per tant, el marc de referència de les juntes de tractament és la llei orgànica de reglament penitenciari, que diu que no es pot mantenir un intern en grau inferior quan pel seu comportament pot progressar. "Les juntes cometrien una irregularitat si proposessin un segon grau en presos que poden estar en tercer grau", ha apuntat el secretari. "Estar tancat ha de ser una mesura extrema. La presó no és espai per al càstig, sinó per a la rehabilitació", ha insistit.

El secretari ha dit que en la situació dels presos d'ara hi ha aspectes que es mantenen respecte fa sis mesos, però també hi ha hagut canvis. A l'hora de prendre decisions, les juntes de tractament han posat sobre la balança la sentència del Suprem contra el tercer grau però també la situació dels presos. El Suprem, ha volgut recordar Calderó, va tombar un tercer grau avalat per tots els jutges de vigilància penitenciària. "Quan el Suprem qüestiona les juntes de tractament oblidada que les seves decisions han estat avalades pels jutjats", ha dit.

Les juntes refermen la seva posició davant el Suprem

La decisió de les presons suposa un enfrontament amb el criteri del Tribunal Suprem, que a principis de desembre va resoldre que el tercer grau era improcedent (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212092/suprem-tomba-tercer-grau-dels-presos-politics>) perquè els dirigents independentistes no havien mostrat penediment, entre altres motius. En la resolució, l'alt tribunal també va llançar un dard a les juntes de tractament, assegurant que no podien reinterpretar la sentència a través de l'aplicació d'articles o règims penitenciaris que suposaven, a la pràctica, segons el criteri del Suprem, buidar de contingut la condemna d'entre nou i tretze anys de presó. Les juntes, en aquest cas, no s'han deixat pressionar i han mantingut el criteri de fa sis mesos, en què van considerar convenient un règim de semilibertat per als nou líders de l'1-O.

En tot cas, un cop la Generalitat aprovi aquest tercer grau, la Fiscalia hi podrà presentar recurs que, segon el Suprem, hauria de tenir caràcter suspensiu tot i que en aquest punt hi ha inseguretats jurídica, perquè dos jutjats de vigilància penitenciària han pres decisions diferents en els casos dels presos de Lledoners i Carme Forcadell i Dolors Bassa. Si els jutges de vigilància l'avalen -ja ho van fer quan es va concedir el tercer grau per primera vegada-, la Fiscalia pot presentar un segon recurs, també de caràcter suspensiu, tot i que de nou hi ha discrepàncies entre els jutges sobre la qüestió. En tot cas, qui haurà de resoldre en última instància serà, de nou, el Suprem, que una vegada més tombarà el tercer grau.